

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

Liet izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inzerate)** se
plačuje od četrstopenjske
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 30.

Celje, v ponedeljek, dne 8. februarja 1909.

Leto I.

Uredništvo in upravništvo „Narodnega Dnevnika“ in „Narodnega Lista“ imajo stalno telefonsko številko (Celje, interurban) 65

(Na isto številko kličite tudi „Iz-
vrševalni odbor Narodne stranke“
in „Zvezo narodnih društev“.)

Družba sv. Cirila in Me- toda, Slov. ljud. stranka ter Slov. šolsko društvo na Koroškem.

(Glas s Koroškega.)

Manjšinsko delo velja pri vseh narodih za najsvetejše. Tem svetejšemu pa mora biti nam Slovincem, ki smo mali in od vseh strani napadani narod, čigar sovražniki so tem bojevitější in tem nevarnejši, čim bolj uvidevajo veliko važnost naše geografične lege. Ker se tudi vlada, ki ima proketo dolžnost varovati tudi naše interese, večinoma postavlja na stališče najhujšega našega narodnega sovražnika — Nemca, je tem lažje uvideti potrebo, da nam mora biti naše obrambno delo kar najsvetejše. Če je slednjič naše manjšinsko delo res obrambno in je vsaka obramba vedno pravičnejša nego napad, mora uvideti vsak najpriprostejši človek, da pri našem obrambnem delu ne smejo odločevati niti interesi posameznikov, niti težnje posameznih stanov, niti koristi in potrebe posameznih kronovin, niti — in to najmanj — koristi in postanski nameni posameznih strank.

A dasi je to tako jasno, vendar se ne ravnamo po tem.

V zadnjih dneh je završalo po našem časopisu nekaj, kar dokazuje bodisi, da ne vemo kaj delamo in kaj hočemo, ali pa da premaguje pri nas strankarska strast in dobičkaželjnost nad skupnimi, svetimi interesi celega naroda. Da je prišlo v javnost šele zdaj, dasi je viselo v zraku že nekako 3 mesece, je tem žalostnejše, ker je dokaz naše neodkritosrčnosti.

Samo na enem polju imamo svojo obrambno organizacijo, namreč v šolstvu. Naša C. M. D. je sicer za naše razmere na dokaj visoki stopnji, vendar za cilj, ki si ga je postavila, še še dolgo ne bodo zadoščala njena gmotna sredstva, ker ima naše šolstvo preveč in preglobokih ran. Vsak pravi prijatelj našega ljudstva bi moral torej skrbeti, da se C. M. D. med narodom še bolj razširi, da se kar najbolj približamo idealu izraženemu v stavku: **vsak Slovenec bodi član in kar najdelavnejši podpornik našega najpotrebnejšega društva.**

A baš ona stranka, ki si po krivici prideva naslov: **slov. ljudska stranka**, baš ta je stopila v opozicijo proti C. M. D. Nikdar niso njeni voditelji zadostno in svojemu vplivu pri-

merno podpirali in svojim strankarjem priporočali naše C. M. D. in dasi se štejejo za največjo slovensko stranko, vendar so bili dohodki iz naprednih vrst mnogo večji. A ne samo dohodki v obliki daril, ampak tudi dohodki v obliki članskih doneskov in posebno še oni v obliki dela za družbo: vse, kar je C. M. D. imela in ima, je po veliki večini iz naprednih rok. To se je tudi pokazalo na skupščini v Bohinjski Bistrici l. 1907. Po zaslugi našega agilnega dijaštva je prišlo do veljave načelo: kdor dela, naj tudi odločuje.

Popolnoma napačno je, če govori kdo, da so bili „pristaši Slov. ljudske stranke“ iz odbora izbacjeni. Volitve so bile popolnoma pravilne, volilci so volili može, ki so jih poznali kot delavne, zadostili so s tem svoji dolžnosti in se obenem poslužili svoje pravice. Če bi bilo določeno, da pošiljajo v vodstvo C. M. D. zastopnike tudi politične stranke, potem bi imela vsaka stranka pravico določiti svojega zastopnika (morebiti bi bilo to koristno?), toda nobena stranka ne more od volilcev zahtevati, da volijo njene pristaše. Nikakor torej ni prav, če kdo trdi, da so na imenovanem obč. zboru klerikalce vrgli iz odbora in da so ti zato upravičeni bojkotirati C. M. D.

Pa tudi če bi bili res koga vrgli iz odbora, to je, če bi bil kdo prisiljen po nezaupnicah itd. odložiti odborniško čast **pred koncem poslovne dobe**, vendar bi zato ne bil upravičen niti on sam niti kak njegov pristaš bojkotirati družbo. C. M. D. je ustanovljena za Slovence, ne pa za kako politično stranko. Zato se ne smemo v razmerju k nji nikdar čutiti za strankarje, ampak samo za Slovence. Tem manj pa še dotlej, dokler nimamo ničesar proti službenemu **delovanju** kot takemu: to pa nam tudi gospodje pri „Sl. L. Stranki“ lahko pritrdijo, da je družbeno šolstvo prej „klerikalno“, nego „liberalno“. Če se torej kdo postavlja proti družbi samo zato, ker ni v odboru, ali se nam ne vriva po sili misel, da mu niti toliko za delo, ampak za čast, reklamo, itd. itd.?

Nevedni ljudje so često rahločutni prav tam, kjer bi najmanj smeli. Če kdo kdaj pošlje C. M. D. kak nasvet, pa ga ta ne izvede prav tako, kakor je on hotel, — se čuti razžaljenega in odpove svojo nadaljno pomoč. Morebiti se tako godi — često slišimo razne kritike in pritožbe, ki bi upravičevale, da tako sodimo. Toda ali je kdo v takem slučaju upravičen jeziti se na družbo? Celo če bi ga vodstvo osebno žalilo, ne sme zaradi tega **družbi** odrekati svoje pomoči, ampak ima na občnem zboru iskati zadoščenja, in če ga ne dobi, ima tem agilnejše in z vsemi svojimi močmi delati za družbo in to delo mu bo dalo zadoščenje že samo na

sebi obenem pa tudi najbrž prineslo formalno zadoščenje na enem izmed prihodnjih občnih zborov.

S. L. S. se čuti za neomejeno vladarico na Slovenskem. Tako ogromno večino naroda ima za seboj, da že drugih strank skoro ne priznava več. Kako je mogoče, da je bila v Bohinjski Bistrici v taki manjšini? Pa vendar ne zato, ker je v boju za C. M. D. izčrpala svoje moči do te mere, da ni mogla priti k občnemu zboru na glasovanje?

Če je dovoljeno čast, ki nalaga toliko dolžnosti in odgovornosti, primerjati z užitkom, naj navedemo izrek sv. Pavla, ki pravi: „Kdor ne dela, naj ne je!“ Občni zbor l. 1907. se je po tem izreku ravnal, in kdor s tem ni zadovoljen, kaže, da bi rad imel čast, ki je ni zaslužil. Misel na čast in reklamo se nam zopet vriva! Ali pa je to le — politična zaslepljenost in strast?!

Če bi bili klerikalci po bistriškem občnem zboru poslali svoje ogromne mase ljudstva v družbene podružnice, če bi bili naročili svojim veljakom vplačati družbi pokroviteljstvo, če bi bili svoji moči primerno delovali za slovensko šolstvo: ptnjska skupščina bi jim bila dala zadoščenje, kajti bili bi na nji neomejeni gospodarji — tako pa so morali poslušati, kako so jih lastni ljudje dolžili narodne mlačnosti.

Pa recimo, da so klerikalci taki rahločutni ljudje, kakor smo zgoraj omenili, ter da so „razžaljeni“ odrekli C. M. D. svojo pomoč. Posameznik bi v takem slučaju deloval vsaj za druga podobna društva, stranka, ki se čuti močnejšo nego so vse druge skupaj, pa bi bila imela ustanoviti si lastno društvo in vsaj v tem pokazati svojo narodno gorečnost. Toda nič takega se ni zgodilo, dasi je bila skupščina v B. Bistrici že l. 1907. Akcije „Obmejnim bratom v pomoč“ pač ne moremo sem uvrstiti, že zato ne, ker je bila in je še vedno nejasna, ker predvsem niti ne vemo, kam je bila namenjena in komu izročena ona zbirka — in ker še vedno ni odstranjeno sumničenje, da je podprla le klerikalno časopisje.

Edini izgovor klerikalcev bi bil, da niso slovenskega šolstva tekom pol-drugega leta zato podpirali, ker so čakali, kako se razmere razvijejo. Seveda je tak izgovor pri agilnem in močnem faktorju ničev, ker pomenja njegovo slabost, toda recimo, da so bili klerikalci slabi! Toda tudi ta izgovor je odpadel na skupščini v Ptuj, kjer je razen drugih tudi župnik Treiber jasno povedal, kaj je dolžnost vseh Slovencev in je po njegovem govoru in po volitvi, ki se je vršila z vzklikom, vsak Slovenec mislil, da bodo zdaj „Slovenec“ in njegovi pristaši opustili svoje družbi sovražno stališče. Toda zmagala je politična strast in niti skupščina v Ptuj 13. septembra, niti dogodki, ki so ji sledili, niti celo 20. septemec, ki je

celo najbolj mlačne razburil — vse to ni moglo pridobiti klerikalcev za Ciril-Metodovo družbo!

Da „Slovenec“ (št. 24., 30. jan.) pozivlja svoje somišljenike, ki so še v družbi, naj izstopijo in bojkotirajo družbo tako dolgo, „dokler vodstvo noče najti poti, po kateri bi se popravil nerodni korak na skupščini v Boh. Bistrici.“ Kaj vendar hočejo, da vodstvo še stori? Ali naj odstopi in **imenuje** za svoje naslednike pristaše „Slovenca“? „Slovenec“ naj najde način, kako hoče delovati za slovensko šolstvo, ali pa naj preneha svoje čitatelje voditi za nos s svojo narodno navdušenostjo. Če hočete vladati v C. M. D., kjer njegovi pristaši ne delujejo, naj pokaže ona društva, kjer so delavni člani sicer sami klerikalci, v vodstvu pa — naprednjaki.

Ko so po skupščini l. 1907 prenehali klerikalci podpirati C. M. D., je imela ta naslednje leto največ dohodkov, odkar obstoja. Ne samo, da se ni poznalo, da manjka klerikalen denar, celo zvišali so se dohodki in povečalo ter razširilo delovanje. V Ptuj je bilo sklenjeno nastaviti potovalne učitelje, ki bi imeli razen drugih namenov tudi tega, da bi vzdrževali čim najožje zvezo z ljudstvom. Kakor vsak ve, kdor slovensko čuti, je bilo to 13. septembra. 19. novembra pa se je ustanovilo v Slovensko šolsko društvo v Celovcu. Ko je začel nastavljeni potovalni učitelj C. M. D. ustanavljati po Koroškem nove podružnice in oživljati stare, je presenetil vse Slovence „Mir“, ki je še pred kratkim pisal, da je dolžnost vsakega Slovenca, posebno pa duhovnika, podpirati C. M. D.: pisal je, da C. M. D. nima več pravice ustanavljati po Koroškem novih podružnic in spl. h obrnil kopje proti naši družbi. 24. januarja je priobčil zopet dolg članek, na katerega ni mogoče molčati. Morebiti bo vodstvo C. M. D. samo odgovorilo — a morebiti bi bilo boljše, da bi se ne spuščalo v polemiko: naj dela, časnikarske izbruhe pa naj prepuusti zopet časnikom — čitajoče občinstvo bo že znalo ločiti pšenico od ljuke!

Predvsem je jako čudno, da članek (menda oficijelna izjava „Slov. šol. društva“) predbaciva C. M. D., da je na Koroškem premalo delala in da sploh ne zmora ogromnega dela, ki je potrebno za koroško slovensko šolstvo. C. M. D. je vse storila, kar je bilo v njeni moči. Celo v letu 1908, ko so iz velikovškega Nar. doma izobčili celo vžigalice C. M. D., dasi ima družba baš v Velikovem eno najlepših šol, celo v tem letu in baš v tem letu je družba zopet napredovala na Koroškem. Pred l. 1907 so bili v vodstvu klerikalci; kaj je takrat družba storila na Koroškem, in v čem je delovanje C. M. D. v l. 1908 zaostajalo za prejšnjimi leti? Če obljublja klerikalci, da bodo obstoječe podružnice C. M. D. zopet poživili, zakaj jih niso že l. 1908 ter v prejšnjih letih? Zakaj

a Snega je padlo nocoj v Gradcu 20 cm debelo. Razsajal je strašen vihar. — V Celju in okolici ga je le malo naletelo.

a **Corrigendum.** V zadnjem stavku sobotnega uvodnika se ima glasiti o „slovanskem bloku“ ne slov. klubu.

b **Slovenska okoliška občina celjska** je dala Bralnemu društvu na Bregu minulo leto — 15 K podpore.

a **V Trnovljah pri Celju** ustanovi „Prosveta“ javno ljudsko knjižnico.

d **Imenovanje.** Gospod Friderik Rosina, absolvent č. kr. višjega zavoda za vino in sadjerejo v Klosterneburgu imenovan je od moravskega deželnege odbora strokovnim učiteljem na deželnem zavodu za vino in sadjerejo v Bisenču na Moravskem. Čestitamo!

d **Kmet. podružnica za Bizeljsko** se je osnovala na Svečnico. Oglasilo se je takoj 60 udov. Zanimanje za podružnico med Bizeljani je splošno.

a **Šentjurski klerikalci** so včeraj v svojem katol. domu kovali svoje načrte glede volitev v trgu in okolici. Narodnjaki združite se, skrbno agitirajte, in zmaga bode vaš!

b **Iz Vojnika.** Za našo hirajočo nemško šolo se je izvolil nov krajni šolski svet, ki sestoji iz samih pristnih nemcev: dr. Breschnik, Kociper, Sernetz, Jeckl, Zottl, Senitz. — Dopisnik celjskega nemškega lističa pravi, da ti gospodje niso le prijatelji nemške šole, ampak res pravi trdni Nemci. Da ne bi bil ravno predpustni čas, bi mi vojniški Slovenci težko sprejeli to veliko resnico — ki je res prava pustna šala. Lepa lastnost in čednost, ki diči moža, je značajnost!

b **Dvoboj med dekleti.** Iz Sv. Petra v Savinski dolini se nam piše, da so si kar tri dekleta napovedale dvoboj. Vzrok je tamkajšnji zali organist. Radi tega so se po dolgi brezuspešni ljubezni in hudih medsebojnih bojih odločile, da naj meč in usoda razsodita, katera se bo v bodoče radovala živahnega organista. Res težko verjamemo, da so te tri zaljubljene Micke iz Podloga.

Opazovalka.

b **„Südmarkine“ vžigalice** ima še vedno v gostilni in trafiki gostilničar Peter Šolinc v Št. Jurju ob Južni žel. Šolinc nima ne v gostilni ne v trgoviri nobenih drugih vžigalic. To v vednost Šentjurčanom!

b **Klerikalno zadrugarstvo.** Pišečki klerikalci so s svojo posojilnico zavozili tako, da se je je celo klerikalna zadruga zveza otresla. Posojilnico je na to spravila ljublj. zveza slov. zadrug v red. Sedaj pa snujejo fisti, ki se pri tej posojilnici zavozili, novo klerikalno posojilnico!

a **Umrl** je pri Sv. Ani na Krembergu Ivan Spindler pos. in dolgoletni obč. odbornik v Ledineku. Bil je dober Slovenec.

a **Kršč. soc. zveza** je baje tudi med našimi obrambnimi organizacijami. Dokler bode pa samo z obmejnimi skladom utrjevala klerikalno časopisje in ustanavljala klerikalna društva, kjer se oznanjuje fanatizem in nestrpnost v prvi vrsti proti — Slovencem, jo je smatrati za škodljivo naši narodni stvari. Naivno je torej, če „Straža“ od nas kot narodnega časopisa zahteva, naj omenjamo med obrambnimi organizacijami tudi „krščansko“ socialno zvezo.

a **Nemško obrtno društvo za Maribor in okolico** je imelo v soboto pri „zamorcni“ v Mariboru svoj občni zbor. Na vrsti so bila politična vprašanja; za deželnozb. kandidata se je od društvene strani postavilo Wastiana in Negerja. Govorilo se je tudi o kandidatu v splošni kuriji — no jabelko je kisló, in nikdo noče prav vgrizniti. Nemci tega mandata ne bodo imeli — to je že danes skoro gotovo.

a **Na upeljavo monopola na vžigalice** se menda resno misli, ker vlada zadnji čas ne dovoljuje nobenega razširjevanja tvornic za vžigalice.

a **Predpustne prireditve.** „Bralno društvo“ na Bregu ima v soboto, dne 13. febr., plesni venček v gostilni Radej na Bregu. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. — „Del. podp. društvo v Celju“ je imelo svoj plesni venček minulo soboto v „Skalni kleti“. Dvorana je bila okusno okrašena: smrečje, bršljan, grbi raznih rokodelcev in trobojnice so tvorile prav lepo skupno sliko. Udeležba je bila bolj pičla, nekoliko slab pot je bil dobrodošel izgovor. Godba in postrežba ste bili zadovoljivi. — Trgovski plesni venček v Žalcu včeraj je sijajno potekel. Udeležba je bila sijajna, dvorana nad vse imenitno dekorirana, plesalo se je ob izborni šostanjski godbi do ranega jutra. Daljše poročilo sledi.

a **V Ljutomeru** je kupil g. dr. Grossmann hišo g. Lentza, jedno najlepših hiš v trgu. V nji bi bili krasni prostori za slov. steklarja.

a **O cirkovski pošti** se pritožujejo stranke, da se pisma, dopisnice itd. zelo neredno dostavljajo. Občina je tudi že prosila za vozno pošto, pa gospoda pri graškem poštmem ravnateljstvu je rada gluha za take reči. Vozna pošta bi pa bila za Cirkovce potrebna.

a **V Dravo je skočila** v Mariboru kuharica brez službe F. Javan iz Ljubljane. Vendar so je še pravočasno rešili iz mrzle kopeli. Javan je to baje storila iz nesrečne ljubezni.

a **Dolge prste** ima 17 letni Alb. Stridinger v Mariboru. Svojemu očetu je ukradel 280 K in jedno uro ter na to pobegnil. Zasedovalo se ga je brzojavno in ga je policija že v Celovcu prišla.

a **Ponesrečil se** je delavec Brunik na koroškem kolodvoru v Mariboru. Minul četrtek je padel z železn. voza in se na glavi in rokah tako ranil, da so ga morali spraviti v bolnišnico.

a **Sv. Lenart v Slov. goricah.** Vsi občinski uradi, katerih občine so vsolane v faro Sv. Lenarta, so dobili od okrajnega glavarstva ukaz, da naj imenujejo in odpošljejo dne 11. febr. po enega ali več zastopnikov pred okrajnega glavarja ter da se tam naj izjavijo, ali je treba še druge javne nemške ljudske šole pri Sv. Lenartu ali ne! Župani! Skličite takoj seje ter odpošljite mnogo zastopnikov, najbolje kar vse odbornike in protestirajte proti drugi javni ljudski nemški šoli! Le pomislite, saj še niti stare šole nismo plačali in ker si je par nemških privandrancev in odpadnikov zmislilo, da hočejo imeti še eno javno nemško ljudsko šolo, je vaša sveta dolžnost, da nas rešite pred novim plačevanjem! Ti privandraci si lahko šolo stavijo na svoje stroške, nikakor pa ne na naše! Sedaj je še čas, se ubraniti! Župani, vi ste sedaj odgovorni za nas vse davkoplačevalce! Vi lahko, vi tudi morate zabraniti nepotrebno javno nemško šolo! Mi smo vas izvolili, da branite naše pravice, storite sedaj svojo dolžnost!

b **Kam plovemo?** Iz Ljutomera se nam še piše: Okrajni zastop Ljutomerski je imel v svoji polni seji dne 28. jan. med drugim rešiti tudi prošnjo tamošnjega telovadskega društva „Sokol“ za izredno podporo 200 K. Na predlog vsemogočnega g. notarja Julija Thurna se je ta prošnja kratkoma odklonila — in sicer ta pot že drugič — z 18 imi proti 13 im glasom. Da je to predlagal notar Thurn, ni nič novega niti čudnega, tudi ne takisto, da so Ljutomerski posililemci z notarjem vred glasovali za njegov protisokolski predlog; a da je na sramoto okrajnega zastopa — ki je po večini slovenski — glasovalo za Thurnov

protisokolski predlog tudi 7 (čitaj: sedem) Slovencev, torej naše gore listov, kojih imena so na razpolaganje ter da je med temi nezavedneži bil tudi predstojnik narodne občine Slaptinci (včasih se piše celo Slavatinci), župnija Sv. Jurij ob Ščavnici, to je pa res nesramen čin, vreden ogorčene graje celokupnega našega naroda. Kaj si naj mislijo pri takem početju o nas Nemci? Vzemimo celo stvar narobe in vprašajmo se, ali bi Nemci storili tudi tako narodno bedastočo? Nikjer in nikoli! Kje je naš narodni ponos, kje naša narodna čast in zavednost, bodimo že potem liberalci ali klerikalci, to pri naših narodnih težnjah ne sme prihajati niti najmanj v poštev! — Tega sramotnega madeža ne izpere tako kmalu nobeno, še tako radikalno sredstvo! Neki soud okr. zastopa pa se je po seji prav upravičeno izrazil: „Onih 7 poštenjakov (!) bi se smelo danes iti jokat za svinjske hleve — od sramote!“ Tisti pobožni hujšak, ki je drugače narodne križevske kmete k tej sramoti nahujskal, naj to prvi stori!

b **Iz Ljutomera.** Občni zbor Ljutomerskega „Sokola“. „Murski Sokol“ je imel preteklo nedeljo svoj redni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan; da nam navadno nekateri manjkajo, seve iz tehtnih vzrokov, tega smo že vajeni. Brat starosta dr. Chloupek je poročal o razvoju sokolstva. Češko sokolstvo je naraslo od zadnjega vsesokolskega izleta na 90.000 članov in tudi sokolstvo med južnimi našimi brati se je ojačilo. Veselo znamenje je tudi, da so se v nazadnjaški Rusiji jeli zanimati za sokolsko idejo. Omenil je brat starosta delo v našem „Sokolu“ posebej v minulem letu, ko smo dobili svojo zastavo. Gmotni uspeh takratne slavnosti je seveda vsled naliva splaval po vodi, a z moralnim uspehom smo lahko zadovoljni. Najboljši dokaz za to je jeza nasprotnikov „Mursk. Sokola“. — V odbor so bili izvoljeni bratje: dr. Chloupek za starosta, Joško Rajh za podstarosta, Fr. Stanjko za načelnika; Misja, Sršen ml., Tomažič, Sagaj, Horvat in Čček za odbornike; Lipša, Zacherl in Dijak za namestnike; Babnik in Jelovšek za pregledovalca računov. Pri slučajnostih je poročal br. Rajh, da so Nemci skupno z nekaterimi muropoljskimi Slovenci glasovali proti podpori „Sokola“ od strani okr. zastopa. Te „Slovence“ se je ostro obsodilo. Vsled požrtvovalnosti članov pa „Sokol“ ne bode na škodi. „Murski Sokol“ pa prospevaj in procvitaj tudi vnaprej! Nazdar!

d **Proti klerikalnemu nasilju.** Vsled klerikalnih intrig je bila v Nyfanih na Češkem suspendirana učiteljica Kadeřabkova, ki je bila med ondotnim delavstvom sila priljubljena. Delavstvo je na velikem shodu ostro protestiralo proti temu klerikalnemu nasilju, na drugi strani pa izstopajo delavci trumoma iz katoliške cerkve.

Kranjske novice.

b **Letni zbor „Jugoslovanske socijalno - demokratične stranke“** v Ljubljani je sprejel sledeče resolucije: 1. „Soc. dem. zvezi“ v državnem zboru izreka zaupanje; 2. zahteva takojšnje izvedenje starostnega in invaliditetnega zavarovanja za delavstvo; zavarovanje samostojnih naj se izvede posebej; 3. zahteva nemudno uvedbo moderne ustave za Bosno in Hercegovino; 4. z ogorčenjem obsoja protinastavni in nasilni vladni sistem v Hrvatsko-Slavonski ter brutalno preganjanje Srbov; 5. vstraja pri razrednem boju, zahteva popolno demokratiziranje jugoslovanskega ljudstva ter v to svrhu v vsa javna zastopstva splošno in enako volilno pravico, splošno in narodno avto-

nomijo, zahteva popolno svobodo prepričanja, v to svrhu pa nemudno ureditev ljudskega, srednjega in visokega šolstva s stališča splošne samouprave vsakega naroda; 6. proglašja „Rdeči Prapor“ za oficijalno glasilo jugoslovanske soc. demokracije. — Da se je v resolucijah udarilo tudi po meščanskih strankah, je jasno.

b **Odbor zaupnih mož narodno-napredne stranke za Kranjsko** je imel včeraj 7. t. m. prvo sejo. Načelnikom stranke je bil izvoljen zopet Ivan Hribar, I. podpredsednikom dr. Ivan Tavčar, II. podpredsednikom pa z večino glasov proti dr. Trillerju dr. Ivan Oražen. Tajnik je dr. Franc Novak, blagajnik Ivan Knez; v izvršev. odbor so izvoljeni dr. Žerjav, dr. Windischer, dr. Švigelj, dr. Triller, eno mesto se še ni zasedlo. Sklenilo se je po vsej deželi prirediti shode ter osnovati za vse sodne okraje politična društva. Razgovor se je vršil tudi o starostnem zavarovanju ter se je stranka izrekla za starostno zavarovanje delavcev in obrtnikov, a proti kmečkemu zavarovanju v sedajni od vlade predloženi obliki.

b **Patent na jako praktične salonske ure** z nastavno električno budilno ploščo je dal c. kr. pat. urad na Dunaju gg. Zorn-Ravnikarju v Ljubljani.

b **Srebrna poroka.** Jutri obhajata rebrno poroko postojnski župan gosp. Gregor Pikl in njegova soproga roj. Kalister.

Koroške novice.

b **V Koroški Beli** se je ustrelil 3. t. m. 34 letni zasebnik A. Markovič.

d **Trije smrtni slučaj v rodbini v eni uri.** V Ledenicah blizu Beljaka je te dni pri p. d. Ropeču v eni uri smrt pobrala tri ljudi. Najprej je umrla sinaba, na to kmet p. d. Ropeč sam, četrto ure na to pa še oče sinabe.

d **V Št. Pavlu v Labodski dolini** je umrl po dolgi bolezni upokojeni davčni upravitelj Friderik Closs v 62. l. starosti.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Parlamentarično.

v **Dunaj**, 8. febr. Izvrševalni odbor nemške narodne zveze ima v sredo sejo; izreke se bo za to, da naj ostane dr. Schreiner tudi v definitivnem uradniškem kabinetu. — Cesar je naročil Bienenrthu, da sestavi definitivni ne-parlamentarni kabinet in sicer iz sekcijških šefov (pa ne onih, ki so dozda vodili ministerske resore) in članov gospodske zbornice. — Včerajšnji „Narodni Listy“ prinašajo listo bodočega def. uradn. ministerstva: min. pred. bi bil Bienenrth, minister notrajnih zadev pl. Haerdtl, železn. minister pl. Foerster, naučni minister grof Stürgkh (!), justični minister dr. Lamasch, trgovski min. pl. Roessler, nemški minister — rojak dr. Schreiner. To listo je smatrati, kakor se danes poroča, le za kombinacijo.

Tiskarna pogorela.

Mannheim, 8. febr. V noči od 6. na 7. tm. je pogorela tiskarna Kalz do tal. Vzrok požarja ni znan. Škode je nad 100.000 mark.

Včerajšnja nedelja v Pragi.

v **Praga**, 8. febr. Nemški burši so tudi včeraj, dasi je policija Prikope zaprla, s svojim bumlom izzivali. Ker se je nabrala velika množina Čehov je policija Prikope izpraznila. Na Vaclavovemu trgu, kjer so imeli bumli katoliški nemški študentje, je prišlo do

malih prask. Policija je zabranila večje izgrede.

Koreja in marki Ito.

v Seul, 8. febr. Na 10. tm. je do- ločen odhod japonskega rezidenta od tukaj. Čuje se, da se več ne vrne in da ga nadomesti Teraucki. Marki Ito se je zadnji čas baje večkrat izrazil, da bo Japonska ukrenila resne od- redbe, ako ne ponehajo vedni panti po deželi.

Memorandum srbske vlade.

v Belgrad, 8. febr. Včeraj popoldne je izročil vojni minister prestolonasled- niku Juriju memorandum srbske vlade na velesile. Prestolonaslednik se je podal v oficirsko kasino, kjer je pred prilično 100 častniki memorandum pre- čital ter nato ostro govoril zoper Av- strijo in protislovansko politiko Iz- voljskega. (To bo menda spet raca ži- dovskih časnikarskih šmokov. (p. ur.)

Angleški kralj na potovanju.

v London, 8. febr. (Brz. Nar. Dn.) Kralj in kraljica sta odpotovala v Berlin.

Praške vodovodne cevi pred sodiščem.

a Praga, 8. febr. Danes se ob ve- likem navalu občinstva nadaljuje po- rotna obravnava proti ravnatelju Ke- straneka in odgovornemu uredniku „Prager Tagblatta“ Kernu zaradi svo- ječasnih Kestranekovih očitaj raznim češkim politikom, da so si pri nabavi vodovodnih cevij za Prago, polnili svoje žepa. Danes zvečer ali jutri zjutraj bo razglašena razsodba.

Češki in poljski miniser-rojak.

a Dunaj, 8. febr. (Brz. Nar. Dn.) Čehi in Poljaki se bodo zavzeli za to, da ostaneta njihova ministra-rojaka tudi v definitivnem uradniškem ka- binetu.

Sternberg v avdijenci.

a Dunaj, 8. febr. (Brz. Nar. Dn.) Danes je cesar sprejel pri splošnih avdijencah grofa Sternberga.

Narodni gospodar.

v Avstrijska centrala za varstvo kmetijskih in gozdarskih interesov ima 4. marca svoj XI. redni občni zbor na Dunaju.

v Uradni veterinarli list poljedel- skega ministerstva poroča o velikem razširjenju živinske kuge v Mali Aziji in od tam tudi v evropsko Turčijo, kjer je že nastopila v bližini Carigrada. Naša vlada je odredila najstrožje var- nostne naprave.

v Gospodarska razstava osrednje gospodarske družbe za Česko v Pragi bode od 29. maja do 6. junija t. l. ter bode obsegala te le skupine: I. Gospo- darski stroji, motori in orodje. II. Ro- gata živina, konji, prašiči, ovce, koze in živina za vpitanje. III. Razstava ku- retine. IV. Poljski pridelki in primer- jajoči poskusi. V. Posebna razstava znanstvenih in strokovnih poljedelskih spisov, melioracijskih načrtov, diagra- mov ter raznih društvenih in učnih pripomočkov. VI. Gospodarske potrebe in pripomočki (krmila, umetna gnojila itd.) VII. Razstava raznih poljedelskih strok (mlekarstvo, pivovarstvo, vino- gradništvo, čebelarstvo, hmeljarstvo itd.) VIII. Hranila in pijače. IX. Zbirka muzeja kraljevstva češkega in glavnega mesta Prage. X. Rokodelski in industri- jalni izdelki. — Kakor se vidi, bode razstava zelo zanimiva. Take razstave se vrše vsako leto na Češkem in v prav izdatni meri pospešujejo razvoj poljedelstva v vseh strokah.

v Vinska razstava in vinski trg v Mistelbachu na Nižje Avstr. bode 16. in 17. t. m. Podpora za to razstavo, na katero pridejo krčmarji in vinski trgovci od vseh strani sta dovolila po- ljedelsko ministerstvo in deželni odbor nižje avstr. Ali bi ne kazalo tudi pri nas na Spodnjem Štajerskem prirediti nekoliko podobnih razstav in zahtevati

v ta namen potrebnih državnih in de- želnih subvencij?

v Od zadnjega ruskega posojila v skupnem znesku 1400 milijonov fran- kov je prevzela Francija 1200 milijonov, Anglija 150 mil., Nizozemsko samo 30 mil. Izven Francije je bilo to posojilo prav hladno sprejeto, le Francija je pokazala živahnejše zanimanje. Od fran- cozkega deleža ostane 900 mil. v de- želi v plačilo blagajniških nakaznic (starejšega posojila v znesku 800 mil.) tako je Francija v resnici samo 300 mil. frankov na novo podpisala.

Iz sodne dvorane.

Porotne obravnave v Celju Na- ročen umor. Porotna obravnava, o kateri smo poročali v sobotni številki, je bila včeraj popoldan (!) skoncana. Porotniki so prvo vprašanje, ali je Ja- nez Neiger kriv, da je naročil umor F. Pokič, soglasno zanikali, ravno tako drugo vprašanje, ali je kriv, da je pri umoru samem neposredno in dejansko pomagal. Potrdili pa so glasno tretje vprašanje, ali je kriv, da je pripomo- gel k umoru le kot bolj oddaljen ude- leženec. Na podlagi tega izreda ga je sodni dvor obsodil na 6 let težkeječe, poostrene z mesečno 1 postom in vsako leto na dan umora, dne 19. marca s temnico in trdim ležiščem. S tem so porotne obravnave za to za- sedanje končane.

Loterijske številke.

Dunaj 8. febr. 1909. 11, 25, 74, 73, 7.
Gradec „ „ „ 72, 31, 65, 59, 40.

Praktikant

absolviran šestošolec se sprejme s 1. marcem v lekarni M. Pospšil v Konjicah. — Ponudbe na Mr. Ph. V. Prorazila, provizorja lekarne v Konjicah. 90 — 4

Listnica uredništva.

Maribor: Oprostite, je menda pomotoma izostalo. Narodni pozdrav! — Slov. Blitrica: Priročna hvala! Pozdrav! — Bizeljsko: Ali niste dobili moje dopisnice? Zaradi škrtice bi gotovo imeli sitnosti in zato je bolje, da počakamo. Priročne pozdrave in hvala! L.

Trgovci, pozor!

Na Ponikvi ob južni železnici se oddajo s 15. marcom t. l. za trgovino pripravnih prostorih z opravo vred solid- nemu konkurence zmožnemu trgovcu Slovincu brez rodbine pod ugodnimi pogoji v najem.

Pojasnila daje gđc. Anica Vrečkova na Ponikvi. 97 1

Lepa hiša

v kateri se že dolgo izvršuje go- stilniška obrt, z novo opremljeno pekarno, s prodajalno in 4 sobami ter hlevi, drvarnico in nekoliko po- sestva se proda po zelo nizki ceni. Natančneje pri lastniku g. Janezu Tomažinu v Drnovem št. 64, pošta Leskovec pri Krškem, Kranjsko. 98 1

Čedno stanovanje

obstoječe iz dveh sob in pri- padajočih prostorov, z elek- trično razsvetljavo in vodo- vodom se odda v hiši št. 3 na Schillerjevi cesti. Vprašati je v pisarni Zadrugne Zveze v Celju istotam. 103 3-1

Prostovoljna prodaja posestev!

V konkurzni sklad tvrdke I. C. Juvančič, vinske veletrgovine v Spodnji Šiški spadajoča posestva in sicer.

1. v Spodnji Šiški obstoječe iz velike, prostorne, jednonadstropne hiše št. 77 v Spodnji Šiški, ležeče tik ob glavni celovski cesti, oddaljeni komaj četrt ure od mesta, približno 5 minut od kolodvora državne železnice v Spodnji Šiški, s prostornim dvoriščem in gospodarskim poslopjem, dvema prostornima hlevoma, ledenico in s prostorno kletjo, nadalje iz vrta, dveh travnikov in dveh njiv;

2. na Viču pri Ljubljani obstoječe iz ene njive;

3. v Velikih Laščah na Dolenjskem, ob Dolenjski železnici obstoječe iz hiše št. 65 v Velikih Laščah, vrta, travnika, njive in štirih pašnikov in

4. na Bizeljskem, Spodnje Štajersko, obstoječe iz hiše št. 11, koč, hleva, vinogradov, travnikov, njiv, pašnikov in gozdov. Prodajajo se vsa ali posamič brez jamčenja za kakovost in izmero iz proste roke.

Cenilna vrednost:

posestvo v Spodnji Šiški	110742 K 02 h,
parcele na Viču	84 K — h
posestva v Velikih laščah	6050 K 20 h
posestvo na Bizeljskem	15963 K 47 h

Posestvo v Spodnji Šiški je zelo pripravno za vinsko trgovino, ker je tudi sedaj v konkurzu se nahajajoča tvrdka tržila ondi z vinom nad 30 let.

Ponudbe za vsa ali posamezna posestva naj se pošiljajo na upravitelja konkurznega sklada dr. Viljema Schweitzer, odvetnika v Ljubljani, Kongresni trg št. 19 najpozneje do 20. februarja 1909, na poznejše ponudbe se ne bode oziralo.

Ponudniki se o sprejemu ali odklonitvi ponudbe obvestijo pismeno.

Dr. Viljem Schweitzer. konkurzni upravitelj.

Mož, 34 let star, strokovnjak glode lesu, češkega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožen, ki je bil dalje časa nastavljen v lesotrnem zavodu in je izvežban v merjenju, ekspedicijski tar is- računanju kubičnega obsega, prosi za mesto v lesotrnem zavodu bodisi kot skladiščnik-ekspeditor bodisi kot tržni mojster. (Platz- meister). Tudi je izvežban v stavbarstvu in bi sprejel mesto kot korespondent v pisarni ali pri stavbah. C. ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „6. 1000“ na upravnishvo tega lista. 97 1

V četrtek, 11. svečana, domača plesna veselica

???

Dve lepi

stanovanji

vsako obstoječe iz 3 sob in s prostranskimi prostori je od- dati na Ringu št. 11. — Natančneje se izve pri Zadrugni Zvezi v Celju. 102 3-1

Zidarji

za Trbovlje se sprejmejo. Ponudbe sprejema Viljem Treo, stavbenik v Ljubljani Marije Terezije cesta 10. 96 6-1